

De gemeenteraad van Wijchen

18 5 19620 Ondersteuning en zorg

Informatienota

Jaarrekening 2017 Wmo-nieuw en Jeugd

Wijchen, 17 juli 2018

Geachte leden van de raad,

Wat is de kernboodschap?

Voor de nieuwe Wmo en jeugdhulp hebben we in de jaarrekening 2017 een tekort van € 2.274k. Bij de nieuwe Wmo is er een tekort van € 668k, bij jeugdhulp een tekort van € 1.362k en bij de bedrijfsvoering een tekort van € 167k. Daarnaast is de eigen bijdrage € 77k lager uitgevallen dan begroot.

Waarover wil je informeren?

We informeren u over:

- De (financiële) cijfers over het gebruik van de nieuwe Wmo en Jeugdhulp.
- Acties die we inzetten om verder te transformeren.
- Hoe Wijchen het financieel doet ten opzichte van de regiogemeenten.

Wat is de aanleiding voor deze informatie?

Met deze informatienota informeren we uw raad over de cijfers en het gebruik van (nieuwe) Wmo en Jeugdhulp. Deze informatienota gaat voornamelijk over 'betaalbaarheid', één van de drie kernthema's uit de beleidsnota "Kracht door verbinding". Daarnaast verklaren we de cijfers en beschrijven we welke acties we ondernemen om verder te transformeren.

Wij zijn in 2018 gestart met Rndom Wijchen. In 2017 zaten we nog in het contract met de zeven gemeenten in de regio Nijmegen. De gepresenteerde gegevens hebben betrekking op de (nieuwe) Wmo en de Jeugdhulp 2017 (blok B en C). Ook de lokale inkoop die wij zelf in blok A doen is mee genomen. Deze nota gaat niet over Beschermd Wonen (Wmo). Dit is de verantwoordelijkheid van de gemeente Nijmegen als centrumgemeente.

Wat is het resultaat van de jaarrekening 2017 voor Wmo en Jeugd?

Voor 2017 was het rijksbudget € 12.764k. het Wijchense budget was € 13.805. De realisatie komt uit op € 16.002k. Er is sprake van een tekort van € 2.274k op de Wijchense begroting. Zie tabel 1 voor een nadere duiding hierop.

Het tekort wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door:

- Lagere inkomsten vanuit de eigen bijdrage Wmo (€ 77k);
- Hogere uitgaven voor Wmo van € 668k;

- Hogere uitgaven voor Jeugd van € 1.362k;
- Hogere uitgaven voor de bedrijfsvoering van € 166k.

Tabel 1. Jaarrapportage Wmo en Jeugd 2017			
Omschrijving	Budget '17	Realisatie '17	Saldo '17
Rijksbijdrage	12.587.056	12.587.056	0
Eigen bijdrage	176.790	100.000	- 76.790
Subtotaal opbrengsten	12.763.846	12.687.056	- 76.790
Wmo	3.709.847	4.378.155	- 668.307
Jeugd	8.776.261	10.138.192	- 1.361.934
Bedrijfsvoering	1.318.667	1.485.495	- 166.828
Subtotaal kosten	13.804.772	16.001.841	-2.197.069
Resultaat	- 1.040.926	- 3.314.785	2.273.859

Wat zijn de oorzaken van het tekort bij Wmo?

Tabel 2 geeft de jaarrapportage 2017 van de nieuwe Wmo weer. In 2017 is er sprake van een tekort van € 668k.

Tabel 2. Jaarrapportage WMO 2017 in vergelijking met 2016			
Omschrijving	Budget '17	Realisatie '17	Saldo '17
Rijksbijdrage	4.937.627	4.937.627	0
Eigen bijdrage	176.790	100.000	- 76.790
Subtotaal Opbrengsten	5.114.417	5.037.627	- 76.790
1. Inkoop Blok A	465.615	714.779	- 249.164
2. Combinatie Blok B	876.115	1.499.964	- 623.849
3. Kleine aanbieders	357.557	832.567	- 475.010
4. PGB	387.000	362.899	24.101
5. Doeluitkeringen	1.324.601	954.532	370.069
6. LVB 18+ Tijdelijk verblijf	143.574	13.414	130.160
7. Risicofonds Wmo	155.385	0	155.385
Subtotaal kosten	3.709.847	4.378.155	- 668.307

De oorzaken van het tekort zijn:

- Het aantal klanten met een Wmo-nieuw voorziening is gestegen. In 2016 hebben we 562 mensen vanuit de Wmo nieuw geholpen en in 2017 waren dit er 638. Dit is een stijging van 14%.
- De eigen bijdrage is achtergebleven bij de verwachting (€ 77k). Dit komt doordat de begroting te hoog was en doordat een bepaalde groep inwoners (meerpersoons-huishoudens, niet- AOW gerechtigd, met een inkomen t/m 35.000) minder of zelfs geen eigen bijdrage meer betaalt.
- De realisatie op blok A is € 249k hoger dan begroot. Oorzaak hiervan is dat in 2017 de specialistische dagbesteding ouderen vanuit blok B is overgeheveld naar blok A. Hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden van de kleine aanbieders naar blok A (€ 190k). Daarnaast hebben meer inwoners gebruik gemaakt van de voorzieningen in blok A.
- De kosten van de Combinatie Blok B zijn in 2017 ten opzichte van 2016 met € 700k gestegen. Oorzaak hiervan is de afwikkeling van de Combinatie 2016 die € 191k hoger

uitviel en door hogere bijstelling van tarieven (€ 441k). Daarnaast heeft de Combinatie in 2017 (325 klanten) ook 32 klanten meer geholpen dan in 2016 (293 klanten).

Op een aantal posten blijven we binnen het beschikbare budget. Oorzaken hiervan zijn:

- Bij de PGB's blijven we € 24k binnen budget. Dit is naar verwachting;
- Bij de doeluitkeringen blijven we € 370k binnen budget, zie tabel 3. De kosten ten opzichte van 2016 zijn in 2017 gestegen. Enig opvallend onderdeel is de Chronisch zieken regeling waar de kosten in 2017 met € 79k zijn gestegen t.o.v. 2016. De doelgroep van de regeling is in 2017 uitgebreid tot mensen met een inkomen tot 120% van het sociale minimum. Ook is het bedrag verhoogd van €250 naar €275 euro per jaar. Maar gebruik van de regeling is in 2017 achtergebleven bij 2016 (68 t.o.v. 114). Dit valt ook te verklaren door toename van gebruik van de collectieve zorgverzekering minima (CZM). Zie onderstaand overzicht voor een nadere duiding van de doeluitkeringen;
- Bij de LVB 18+ tijdelijk verblijf blijven we met € 130k binnen budget. Oorzaak hiervan is dat het regionale gebruik vele malen lager is dan vooraf ingeschat. De realisatie is op basis van het regionale gebruik met een verevening met de regio Nijmegen.
- Bij het risicofonds Wmo is er € 155k over van het beschikbare budget. Dit zijn circulaire middelen die ten goede komen aan het Wmo-budget.

Tabel 3. Doeluitkeringen Wmo

<u>Omschrijving</u>	<u>Budget '17</u>	<u>Realisatie '17</u>	<u>Saldo '17</u>
1. Arbeidsmatige dagb.	452.611	246.727	205.884
2. Beg. en dagb. ZG	28.626	20.268	8.358
3. Cliëntondersteuning	310.977	310.980	- 3
4. Mantelzorg	145.570	94.500	51.070
5. Chronisch zieken	386.817	282.057	104.760
Subtotaal kosten	1.324.601	954.532	370.069

Wat zijn de oorzaken van het tekort bij Jeugd?

Tabel 4 geeft de jaarrapportage 2017 voor Jeugd weer. In 2017 hebben we een tekort van € 1.362k t.o.v. het beschikbare budget.

Tabel 4. Jaarrapportage Jeugd 2017 in vergelijking met 2016

<u>Omschrijving</u>	<u>Budget '17</u>	<u>Realisatie '17</u>	<u>Saldo '17</u>
Rijksbijdrage	7.649.429	7.649.429	0
Subtotaal Opbrengsten	7.649.429	7.649.429	0
1. Combinatie Blok B	2.655.166	3.545.686	- 890.520
2. Kleine aanbieders	994.500	1.368.647	- 386.130
3. Inkoop blok C	3.928.718	3.825.488	103.230
4. PGB	758.000	412.138	345.862
5. LTA	191.982	723.033	- 531.051
6. Veilig Thuis	247.895	263.200	- 15.305
Subtotaal kosten	8.776.258	10.138.192	-1.361.934

De oorzaken van het tekort zijn:

- Er hebben meer jeugdigen gebruik gemaakt van de Jeugdwet. In 2016 hebben we 1.047 jeugdigen geholpen en in 2017 waren dit er 1.092. Dit is een stijging van 4%.
- We hebben in 2017 te maken met de DBC-afsluiting, waardoor GGZ-aanbieders in 2017 alle geleverde zorg declareren, het zogenaamde Onderhandenwerk. Dit Onderhandenwerk geldt voor de Combinatie Blok B en de Kleine aanbieders. Dit zijn incidentele kosten voor 2017, die in 2017 op ruim € 700k uitkomen.
- Bij de Combinatie blok B en de Kleine aanbieders hebben we in 2017 te maken gehad met een verhoging van tarieven van bepaalde producten.
- Het budget voor de LTA is voor 2017 te laag ingeschat. Daarnaast is het aantal jeugdigen met een LTA-product in 2017 gestegen (in 2017 21 jeugdigen en in 2016 17 jeugdigen). Ook voor de LTA geldt dat er een DBC-afsluiting is geweest met Onderhandenwerk.
- Voor Veilig Thuis komen we in 2017 € 15k tekort t.o.v. het beschikbare budget. In 2016 was de realisatie € 277k en in 2017 was dit € 263k. De kosten voor Veilig Thuis zijn in 2017 dus gedaald.

Op twee posten blijven we binnen het beschikbare budget:

- De inkoop van Blok C blijft in 2017 binnen budget. Het gebruik is hier naar verwachting verlopen. In 2016 was dit ook het geval.
- Op de PGB Jeugd blijven we met € 346k binnen budget in 2017. Conclusie is dat het beschikbare budget van € 758k in 2017 te ruim is ingeschat gezien het gebruik (€ 412k). Het overschot komt doordat er meer keuze voor de inwoner is doordat we meer aanbieders met een ZIN-contract hebben.

Wat zijn de oorzaken van het tekort bij de bedrijfsvoering?

Bij de bedrijfsvoering komen we in 2017 € 167k tekort. De overschrijding van het budget 2017 komt door:

- Dat het budget voor de lokale toegangspoort niet reëel was. In 2016 zagen we een realisatie van € 583k, in 2017 was dit gedaald naar € 580k. Oorzaken van de overschrijding van het budget komt door extra inhuur van personeel door een stijging van de workload van het sociaal wijkteam en de hogere huurkosten voor 't Mozaïek.
- Een stijging in de kosten van het ROB (€ 15k). Het ROB had in 2017 zijn taken uitgebreid t.o.v. 2016.

De kosten voor de bedrijfsvoering van de gemeente Wijchen en Toezicht Wmo zijn binnen budget gebleven.

Tabel 5: Jaarrapportage Bedrijfsvoering 2D's

Omschrijving	Budget '17	Realisatie '17	Saldo '17
1. Bedrijfsvoering GW	666.078	666.000	78
2. ROB	223.612	238.813	- 15.201
3. Lokale toegangspoort	417.401	580.682	- 163.281
4. Toezicht Wmo	11.575	0	11.575
Subtotaal kosten	1.318.666	1.485.495	- 166.829

Welke acties doen we om het tekort voor Wmo en Jeugd terug te dringen?

In de kadernota van 2018 hebben we uw raad om extra budget gevraagd om de transformatie vorm te geven. Het budget is bedoeld voor:

- Vroeg ambulant: dit is een preventief en toegankelijk aanbod gericht op het opgroeien en opvoeden in de thuissituatie;
- Uitbreiding van de SOH-KJP met een gedragswetenschapper: dit is een consultatie en kortdurende ondersteuning voor kinderen met ggz-problematiek waarvan nog niet duidelijk is wat er aan de hand is en welke ondersteuning noodzakelijk is;
- Versterking schoolmaatschappelijk werk, waardoor er door scholen sneller geconsulteerd kan worden en inzet worden gedaan zodat de oorzaak van een probleem snel achterhaalt is.
- Samen met Rndom wijchen en idt maken we een analyse op toename gebruik. Als we beter kunnen duiden waarom het gebruik toeneemt en op welke onderdelen precies kunnen we gaan bedenken hoe we dit gebruik kunnen remmen .
- We hebben quickscan ten uitvoering gebracht om meer zicht te krijgen op caseload en werkwijze van het SWT. Dit geeft duidelijkheid in toename van de vragen en door ontwikkel punten van het swt. Aan deze doorontwikkeling wordt momenteel uitvoering gegeven .

Met bovenstaande acties kunnen we vroegtijdig problemen signaleren en ook oppakken voordat er een maatwerkvoorziening nodig is.

Daarnaast zet Rndom Wijchen acties in:

- Rndom Wijchen onderzoekt de mogelijkheden voor algemeen toegankelijke dagbesteding Wmo in plaats van als maatwerkproduct;
- MeerVoormekaar en MEE Gelderse Poort ontwikkelen samen een programma voor vrij toegankelijk preventief groepsaanbod.
- In het Dim overleg (doorbraak innovatie en maatwerk) proberen we de maatoplossingen te bespreken waarbij we zware voorzieningen proberen om te zetten in ambulante producten. Tevens gebruiken dit om terug te kijken en een leerling eruit te trekken hoe we vroegtijdig hadden kunnen ondersteunen dan wel ingrijpen om zware zorg te voorkomen. Doelstelling is casussen in de loop van het jaar preventiever dus eerder te gaan bespreken doordat we geleerd hebben van de zware casussen die we gezien hebben.
- Het stimuleren van passende ondersteuning op tijd en op maat door vernieuwing of het doorontwikkelen van ons aanbod. Voorbeelden hiervan zijn:
 - Overbruggingsondersteuning ouderen
 - Pilot praktische begeleiding
 - Praktische begeleiding in plaats van maatschappelijk werk
 - GGZ in de wijk

Ook zien dat de Rijksbijdrage jaarlijks lager wordt. Hier hebben we geen invloed op. Landelijk zijn er vanuit het verdeelmodel discrepanties tussen de Rijksbijdrage en de realisatie. Hier volgt een onderzoek voor, waarna er mogelijk wijzigingen op de Rijksbijdrage volgen. Dit is een meerjarig proces.

Hoe doet Wijchen het ten opzichte van de regiogemeenten op blok B en C?

Met behulp van de jaarrapportage 2017 van het ROB over Wmo, Jeugdhulp en Beschermd Wonen hebben we inzicht gekregen in hoe Wijchen ten opzichte van de regiogemeenten staat op blok B en C. We hebben geen inzicht in hoe andere gemeenten het doen op blok A en hoe hoog de uitvoeringskosten in andere gemeenten zijn. De cijfers die het ROB in de rapportage gebruikt zijn de cijfers waar het ROB contractafspraken over heeft gemaakt.

Dit zijn andere cijfers dan die uit onze jaarrapportage. Onze cijfers uit de jaarrapportage zijn leidend.

Tabel 6: Vergelijk regiogemeenten jaarrapportage 2017 Wmo en Jeugd

Gemeente	Saldo Wmo	Saldo Jeugd	Saldo totaal
Berg en Dal	-5	-437	-442
Beuningen	7	-229	-222
Druten	197	-378	-181
Heumen	-52	-155	-207
Mook en Middelaar	41	17	58
Nijmegen	-4.427	-5.222	-9.649
Wijchen	-415	-671	-1.086

Van de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen is de gemeente Mook en Middelaar de enige gemeente die met de beschikbare middelen is uitgekomen. De gemeenten Berg en Dal, Heumen, Nijmegen en Wijchen hebben bij zowel Wmo als bij Jeugd een tekort. Bij Jeugd heeft enkel de gemeente Mook en Middelaar een overschot. Het negatieve resultaat Wmo voor ons is groter dan gemiddeld gezien. Alleen de gemeente Nijmegen heeft relatief gezien een groter tekort. Voor Jeugd zien we een regionaal vergelijkbaar beeld.

Wat is het vervolg?

Ieder jaar informeren wij uw raad over de jaarrapportage. We werken nu in gezamenlijkheid met Rondon Wijchen aan de transformatie.

Op dit moment zijn we bezig om de basis van 2018 te herijken. Hiervoor gebruiken we onder andere de jaarcijfers van 2017. Gevolgen voor 2018 nemen we op in de managementrapportage.

Communicatie

We informeren de Wmo-raad over deze jaarrapportage.

Bijlagen

1. Jaarrapportage 2017 van het ROB Wmo, Jeugd en Beschermd Wonen regionaal
2. Jaarrapportage 2017 van het ROB Wmo, Jeugd en Beschermd Wonen Wijchen

Samenvatting

Voor de nieuwe Wmo en jeugdhulp hebben we in de jaarrekening 2017 een tekort van € 2.274k. Bij de nieuwe Wmo is er een tekort van € 668k, bij jeugdhulp een tekort van € 1.362k en bij de bedrijfsvoering een tekort van € 167k. Daarnaast is de eigen bijdrage € 77k lager uitgevallen dan begroot.

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris, De burgemeester,